

Versenyképesség?

DR. RÉNYI JUDIT

szaktanácsadó

Siemens Rt.

Amikor előadásomra a felkérést megkaptam, rengeteg kérdőjel merült fel bennem, és ezeket a kérdőjeleket most a vetített ábrákon egy kicsit meg is jelenítem. Hol vannak versenyek? Az első versenyfutás mindjárt ott kezdődik, amikor a költségvetésből meg kell próbálni kiszakítani azt a részt, ami az egészségügy fejlesztését, fejlődését szolgálja a következő évben. Számos más ágazattal kell versenyeznünk, amikor a költségvetésből a fejlesztésre megpróbálunk forrásokat nyerni. Mik azok az alapkövetelmények, amelyekkel igazában érvelni lehet?

Az egyik a transzparencia, az átláthatóság. Meg kell mondani, hogy mi az, amit szeretnénk. A másikat csak akkor tudjuk megtenni, ha hosszú távú fejlesztési programjaink vannak, terveink vannak, ami mentén akarunk haladni. Azt is be kell mutatnunk, hogy haladunk a világgal, és nyilván ezen érvek mögött strukturális optimalizálás is rejlik. Tudjuk előre, hogy amikor egy egészségügyi intézmény vagy az egészségügyi ágazat megpróbál lobbizni a saját érdekében, ezt nem fogja tudni saját erőből vagy állami erőből megvalósítani. A befektetések biztonságát kell valamilyen módon megteremteni. Magyarország versenyez az Európai Unión belül, versenyez az USA-val, versenyez Ázsiával és mindenkivel a világban. Ezt a nagy versenyképet kell magunk előtt látni, amikor megpróbálunk abban gondolkodni, hogy a

vállalkozó szemszögéből az egészségügy mennyire versenyképes. Rengeteg kérdőjel van itt: egészségpolitika, a reformok elmaradása, intézményrendszer, gond azzal, hogy nincs pénz, gond azzal, hogy nincs hosszú távú elképzelés, hiszen ahhoz is pénz szükséges, a finanszírozási rendszer transzparens és kiszámítható-e.

Mindezek figyelembevételével vizsgálhatjuk, hogy jön-e a magántőke az egészségügybe, hiszen a versenyképesség egyik mérőszáma éppen az, hogy a magántőke megjelenik-e és be akarják-e fektetni a magyar egészségügybe. Ma egy egészségügyi intézmény rengeteg vállalkozással áll kapcsolatban, olyan vállalkozásokkal, amelyekkel a megkötött szerződések alapján fizetett díjban igenis van profitrész is. Hiszen például energiaellátás területén a földgáz, a villany, az elektromos áram díjában a szolgáltató cég profitrésze szintén megjelenik. Egészen addig, amíg erről vagy a pékségről, vagy a postaszolgáltatásról beszélünk, mindenkinek nyilvánvaló, hogy egy-egy cég csak akkor tud fennmaradni, ha tevékenységével valamiféle hasznot is realizál. Ha viszont orvos-szakmai területekről van szó, mindjárt erős kétségek támadnak és főleg aggodalmak támadnak. Pedig sok intézményben például csak úgy tudják a hiányszakmák ellátását megoldani, hogy a tulajdonos hozzájárulásával vállalkozó orvossal kötnek szerződést. A vállalkozó orvosnak a szerződéses díj ellenértékéből el kell tartania önmagát, újjá kell termelnie saját munkaerejét, bizonyos fajta haszonnak kell abban is lennie.

Nem mindegy az, hogy azok a vállalkozások, amelyekkel a funkcionális privatizáció során kapcsolatba kerül az egészségügy, milyen beruházási kényszerrel találkoznak. Ha az energiaellátást nézzük, nyilvánvalóan abban a díjban, amit fizet az egészségügyi intézmény az Elektromos Műveknek, benne van az a beruházási hányad is, amiből az Elektromos Művek a hálózatát fenntartja. Ugyanez elmondható az összes többi területről. Mi van akkor, amikor például radiológiát, labort vagy művese-kezelő állomást funkcionálisan privatizálnak? Miért privatizálják? Bizonyára azért, mert nem tudja a tulajdonos megteremteni a beruházási forrásokat. Mi a feladat akkor, hogyan tud magántőkét találni? Valahol ott kellene keresni a megoldást, hogy az egészségügyi intézmények a finanszírozás során, finanszírozás címén ne valamiféle költségtérítést kapjanak, hanem mintha egy számlát állítanának ki, a teljes ráfordítást megkaphatnák a betegbiztosítótól.

Van-e transzparencia az egészségügyben? Többé-kevésbé van, de teljes egészében sajnos nincs. Milyen a befektetések biztonsága? Ma kalkulálható rizikóval nem lehet befektetni az egészségügybe, hiszen a forrásoldal, a finanszírozás egyik napról a másik napra változhat, pozitív irányban ritkán. Amikor befektetőket várunk egy versenyképes egészségügybe, ők azt mondják, hogy csak akkor jönnek, ha a tőkepiaci elvárásoknak megfelelő tőkemegtérülés, a transzparencia és a többi biztosított. Kérdés, hogy biztosított-e? Úgy érzem, hogy ma még nem igazán. Ennek ellenére vannak befektetések a magyar egészségügyben, hiszen a vállalkozók megpróbálják ezeket a nehézségeket átlépni. De ne csodálkozzunk, hogy ha a helyzet

változatlan marad, egy-egy magánvállalkozásnak be kell zárnia, mert a tulajdonosok nem mindenhol türelmesek. Ha a részvényeseknek nem tudnak elszámolni a befektetett pénzzel, akkor esetleg fel kell hagyniuk az adott egészségügyi intézményben működő vállalkozásukkal.

Nagyon szeretnénk, ha idáig senki nem jutna el.